

проблемной ситуации, формирование и решения проблемы самими студентами. Подчеркивается, что технология проблемного обучения в подготовке младших специалистов - агротехников включает в себя: видение проблемы, ее формирование, поиск, способ решения, осмысления новой информации, получение и коррекция информации.

Технология обучения, учебная деятельность, проблемная ситуация, виды проблемного обучения.

This paper addresses the problem of learning technologies in the training of junior specialists in agricultural education, the study of special subjects. We consider the problem-based learning technology is based on the organization of training activities with the creation of problem situations. There are several types of problem-based learning : problem statement teacher training information, creating a problematic situation in the classroom, forming and solving problems by students. The problem of learning technologies in the training of junior specialists - farming equipment includes vision, its formation, the search method of solving, understanding new information and obtain correction of information.

Technology training, training activities, problem situation, the types of problem-based learning.

УДК 378.147

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК СИСТЕМИ БРИТАНСЬКОЇ ВИЩОЇ ВЕТЕРИНАНОЇ ОСВІТИ

О. М. Канівець, кандидат педагогічних наук

У статті досліджено становлення ветеринарної освіти Великої Британії. Автором виділено чотири етапи розвитку британської вищої ветеринарної освіти: зародження (1791 р. – кінець XIX ст.), об'єднання ВНЗ та вищих ветеринарних коледжів (початок XX – середина XX ст.); подальший розвиток (середина XX ст. – початок 90-х рр. XX ст.) і новітній (розпочався з середини 90-х рр. XX ст.).

Ветеринарна освіта, ветеринарний коледж, ветеринарна школа.

Постановка проблеми. В наш час значно зросла ціна на окремо взяту тварину, а це призвело до зростання вимог до професійної підготовки лікарів ветеринарної медицини. Одним зі шляхів оптимізації вітчизняної вищої ветеринарної освіти є звернення до позитивного педагогічно-історичного досвіду розвинутих європейських країн, в тому числі й Великобританії.

© О. М. Канівець, 2014

Метою статті є висвітлити історичний розвиток британської ветеринарної освіти.

Аналіз останніх джерел чи публікацій. Історичне становлення ветеринарної освіти в Україні окреслено в працях С.К. Рудика, М.М. Стегнія; систему вищої ветеринарної освіти деяких зарубіжних країн проаналізував В.А. Яблонський; сільськогосподарську освіту зарубіжних країн дослідила Н.С. Журавська. Серед зарубіжних науковців, які працюють в цьому ж напрямі, слід виділити Е. Котчіна (Е. Kotchin) та його фундаментальне дослідження «Історія Королівського ветеринарного коледжу», а також докторську роботу Вікі Дейл (Wiki Dale), в якій розкрито методи і форми, що застосовуються у ветеринарних ВНЗ Великобританії.

Виклад основного матеріалу дослідження. С.К. Рудик стверджує, що в середньовічній Європі підготовка лікарів тварин, або, як їх ще називали, коновалів, проводилася при цехах ковалів. Здебільшого ковальські цехи були об'єднані із шевськими, кравецькими й кушнірськими [1].

В Середньовіччя на розвиток британської аграрної освіти суттєво вплинули створювані багатими землевласниками сільськогосподарські товариства. Наприклад, на кошти Одігемського сільськогосподарського товариства, створеного в 1783 р., обдаровані молоді люди мали змогу навчатися за кордоном. Для того, аби в подальшому працювати з тваринами, в основному їхали до Франції, де в містечку Ліон ще в 1762 р. була заснована перша ветеринарна школа в Європі.

Дотепер тривають наукові дискусії з приводу відставання Англії у ветеринарній освіті від континентальної Європи в кінці XVIII ст. Поясненням цьому, на думку Е. Котчіна, є ізольоване географічне положення Великої Британії, яка була захищена морем від епідемій, що лютували на материку [3].

У 1791 р. на кошти згадуваного вище Одігемського сільськогосподарського товариства був заснований Королівський ветеринарний коледж, якому судилося стати першим навчальним закладом, який почне підготовку лікарів-ветеринарів у цій острівній країні. Першим професором став француз Чарльз В'яль (Charles Vial), в минулому – професор ветеринарної медицини Королівської школи Ліону. В той час Королівський ветеринарний коледж нараховував лише 14 студентів, викладацький штат складався з професора, асистента професора, секретаря, колектора, швейцара, трьох коновалів та п'яти конюхів [3].

В 1794 р. випускники коледжу отримали перші сертифікати. Цікавим є той факт, що екзаменаційна комісія складалася переважно з лікарів, які не були ветеринарами. Термін навчання спочатку був невизначеним і коливався від трьох до чотирьох місяців. З 1844 р. ветеринари почали навчатися два, а з 1876 р. – три роки. Чотирирічна підготовка розпочалася з 1885 р. і лише в 1932 р. був офіційно затверджений п'ятирічний термін навчання (у Великобританії цей документ чинний до теперішнього дня: бакалаври ветеринарної медицини, а також лікарі та стоматологи

навчаються, як мінімум, п'ять років). Післядипломне навчання (postgraduate course) з ветеринарної патології та бактеріології було вперше організоване у 1894 р. на вимогу Військової ветеринарної служби [3, с. 120].

В середині XIX ст. до Королівського ветеринарного коледжу почали зараховувати талановитих вихідців з простих сімей. В 1878 р. у Королівському ветеринарному коледжі відкривається бібліотека, якою мали право користуватися всі студенти.

У 1823 р. сер Вільям Дік (Villiam Dick) заснував ветеринарний коледж в Единбурзі. Між лондонською і єдинбурзькою ветеринарними школами розпочалася жорстка конкуренція, до якої долучився ветеринарний коледж Глазго, заснований в 1862 р. сером Макколом (McCall). В 1904 р. у Ліверпулі була заснована ще одна ветеринарна школа [5].

У 1840 р. у Великій Британії працювало вже близько тисячі лікарів ветеринарної медицини. 1828 р. було засновано «Товариство практикуючих лікарів ветеринарної медицини» і опубліковано перший номер наукового журналу "The Veterinarian". У 1829 р. в одній із статей цього журналу з'явився новий термін – «лікар ветеринарної хірургії». З того часу ветеринари у Великій Британії традиційно називаються лікарями ветеринарної хірургії (veterinary surgeons).

У 1836 р. утворилася перша «Ветеринарна медична асоціація». Багато членів Ветеринарної медичної асоціації були водночас членами «Королівського медико-хірургічного товариства», що вказує на спільні корені ветеринарії та медицини. «Ветеринарна медична асоціація» в 1952 р. була перейменована на «Британську ветеринарну асоціацію».

У 1844 р. Королівською Хартією був утворений Королівський коледж ветеринарних хірургів (ККВХ), а професія лікаря ветеринарної медицини офіційно визнавалася державою. В 1876 р. ККВХ отримало особливі повноваження: присуджувати почесні відзнаки ККВХ за значні заслуги у ветеринарній галузі [3, с. 73].

Згідно Закону «Про ветеринарну хірургію» (1881 р.) особам, які не мали ветеринарної освіти, заборонялося працювати лікарями ветеринарної медицини. У зв'язку з цим виникла необхідність розвивати мережу навчальних закладів з підготовки ветеринарних фахівців.

Е. Котчін виділяє два етапи розвитку ветеринарної освіти Великої Британії. Перший етап характеризувався відсутністю єдиних вимог до змісту, форм і методів навчання. В центрі уваги було конярство, іншим галузям ветеринарії відводилася другорядна роль. Другий етап, на думку науковця, розпочався на початку XX ст. В цей час відбувається значне зростання наукового потенціалу, чисельності викладацького штату, поживається науково-дослідна діяльність, виникають і активно фінансуються ветеринарні лабораторії. Науково-технічний прогрес значно послабив позиції конярства [3, с. 232].

З 1906 р. випускникам Королівського ветеринарного коледжу присуджується ступінь бакалавра природничих наук. У зв'язку з гострими

соціальними проблемами, що виникли під час Другої світової війни, у Великій Британії в 1944 р. відбувається освітня реформа, результати якої виявилися значущими для всієї системи освіти, в тому числі й вищої. Були відкриті нові вищі ветеринарні навчальні заклади в Брістолі (1948 р.) та Кембриджі (1949 р.) [4].

Е. Котчін стверджує, що з середини ХХ ст. розпочався процес об'єднання ветеринарних коледжів з університетами, в результаті чого лікарям ветеринарної медицини почали присуджувати наукові ступені. В 1949 р. до структури Лондонського університету ввійшов Королівський ветеринарний коледж. З того часу випускники коледжу стали отримувати ступінь бакалавра ветеринарної медицини (BVetMed). Ступені магістра і доктора ветеринарної медицини почали присуджуватися відповідно у 1960 і 1966 рр. [3].

В тому ж таки 1949 р. з університетом Глазго був об'єднаний і місцевий коледж ветеринарної медицини. В результаті злиття коледж було перетворено на факультет ветеринарної медицини.

У 1966 р. набрав чинності Закон «Про ветеринарну хірургію», чинний до теперішнього дня. Цей закон визначає юридичні норми професійної діяльності лікаря ветеринарної медицини у Великій Британії [6].

Урядові комісії у 1988-1989 рр. провели ретельний аудит британської ветеринарної освіти і рекомендували ветеринарним навчальним закладам посилити практичну підготовку і післядипломну спеціалізацію на останніх курсах, урізноманітнити методи самостійної роботи студентів, перейти на проблемне навчання.

Нещодавно, у зв'язку з нестачею лікарів ветеринарної медицини, відкрився новий ветеринарний факультет Ноттінгемського університету, перший випуск бакалаврів відбувся в 2011 р.

В середині 90-х рр. ХХ ст. підготовка лікарів ветеринарної медицини у Великій Британії почала набирати особливих рис у зв'язку з впровадженням в навчальний процес новітніх інформаційних технологій і засобів навчання (наприклад, сенсорні муляжі тварин тощо) [2].

Висновки. Таким чином, становлення ветеринарної освіти Великої Британії мало чотири етапи:

- перший (1791 р. – кінець ХІХ ст.) – зародження ветеринарної освіти;
- другий (початок ХХ – середина ХХ ст.) – диверсифікація навчальних програм і об'єднання ВНЗ та вищих ветеринарних коледжів;
- третій (середина ХХ ст. – початок 90-х рр. ХХ ст.) – подальший розвиток ветеринарної освіти.
- четвертий або новітній (розпочався з середини 90-х рр. ХХ ст.) – активне впровадження в навчальний процес новітніх інформаційних технологій і засобів навчання.

Література

1. Рудик С. К. Курс лекцій з історії ветеринарної медицини: навч. посібн. [для студ. вищ. навч. закл.] – К.: Арістей, 2005. – 131 с.
2. Calvert C. A. The heart sound simulator as an aid to teaching cardiac auscultation in the dog / C. A. Calvert // Journal of Veterinary Medical Education. – 1988. – № 15 (1). – P. 11-13.
3. Cotchin E. The Royal Veterinary College. London: a bicentenary history / E. Cotchin. – Buckingham (England), Barracuda Books, 1990. – 347 p.
4. Howard A. History of Education in the British Islands (1838-1945) / A. Howard. – University Press, 2003. – 231 p.
5. Kraft A. Liverpool veterinary school: the first 100 years / A. Kraft // Veterinary Record. – 2004. – № 155 (20). – P. 620-624.
6. Veterinary Surgeons Act of 1966 / Reproduced by permission of Reed Elsevier (UK). – Butterworths, 2007. – 32 p.

В статье исследовано становление ветеринарного образования Великобритании. Автор выделил четыре этапа развития британского высшего ветеринарного образования: зарождение (1791г. – конец XIX ст.), объединение вузов с высшими ветеринарными колледжами (начало XX – середина XX ст.); дальнейшее развитие (середина XX ст. – начало 90-х гг. XX ст.) и новый (розпочався з середини 90-х рр. XX ст.).

Ветеринарное образование, ветеринарный колледж, ветеринарная школа.

The formation and development of the system of British veterinary education is investigated in the article. The roots and origin of British veterinary education are considered to be connected with the Royal Veterinary College established in 1791 and Edinburg veterinary college that opened its doors in 1823. The rest of higher veterinary establishments were founded in the 19th – the first part of the 20th century. The last veterinary higher school was opened in the beginning of the current millennium. In 1844 the Royal Chart declared the establishment of the Royal College of Veterinary Surgeons (RCVS). Thus, veterinary profession became officially recognized in Great Britain. RCVS got special authorities to award honorable certificates to veterinary surgeons that had some merits or passed special courses. According to British scientists' opinion in general the development of British system of veterinary education can be divided into two stages: in the XIX century veterinary studies were focused on horses while in the XX century the themes of veterinary curricula were considerably broaden. In 1906 graduates of the Royal Veterinary College were awarded with the Bachelor degree Diplomas for the first time. It was the beginning of the integration process between universities and higher veterinary schools. That process lasted till the middle of the XX century. For example, the Royal Veterinary College was integrated into London university structure in 1949. Since that time graduates of the Royal Veterinary College have been awarded with the degree of

Bachelor of Veterinary Medicine (BVetMed). As the result of the reform of educational system, that took place after the Second World War, new higher veterinary establishments were opened in Bristol (1948) and Cambridge (1949).

According to the analysis the author has distinguished four stages of the development of British higher veterinary education:

- foundation (1791 – late XIX century);*
- unification of universities and higher veterinary colleges (early XX – mid of the XX century);*
- further development (mid of the XX – second part of the XX century);*
- the newest (90-s of the XX century – present days).*

Veterinary education, veterinary college, veterinary school.

УДК 004.8: 373.542

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ СПРИЙНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЇ В КОМП'ЮТЕРНО-ОРІЄНТОВАНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Д. Ю. Касаткін, кандидат педагогічних наук

В статті розглянуті основні принципи та особливості процесу сприйняття інформації в комп'ютерно-орієнтованому навчальному середовищі. Наведено особливості використання гіпертексту у представленні навчального матеріалу.

Мультимедія, навчальне середовище, гіпертекст, інформація, електронний підручник, електронний курс

Актуальність дослідження. Поява мультимедія дозволила виявити принципово непереборний порок текстових навчальних матеріалів, який полягає в тому, що вони не дозволяють задіяти величезні резерви продуктивності людського мозку, пов'язані з його здатністю до швидкісної обробки великих масивів, панорамно-сприйнятої інформації викладених у навчальних комп'ютерних середовищах.

Аналіз попередніх досліджень. Уявлення про освітнє середовище не нове для педагогічних досліджень (М. Басов, С. Шацький та ін.). У різні історичні періоди в це поняття вкладався і різний зміст. С.Френе вважав, що освітнє середовище слугує полем для різноманітної діяльності людей, розвитку їхніх творчих здібностей, де людина створює культурні цінності, вивчає реальний світ в атмосфері свободи вибору напрямів і знань, які її цікавлять. Сучасні педагогічні теорії не розділяють поглядів С. Френе і А.Нейла щодо ролі «вільної діяльності в середовищі», але зберігають відношення до людини як до суб'єкта діяльності, яка збагачує свій